

GACETA MUNICIPAL

ÓRGANO OFICIAL DE PUBLICACIÓN DEL
AYUNTAMIENTO DEL MUNICIPIO DE SAN LUIS POTOSÍ

SUMARIO

RESULTADOS DE LA CONSULTA INDÍGENA RESPECTO DE LOS TRABAJOS DE ACTUALIZACIÓN DEL PROGRAMA MUNICIPAL DE ORDENAMIENTO TERRITORIAL Y DESARROLLO URBANO DE SAN LUIS POTOSÍ, S.L.P. Y EL PROGRAMA DE DESARROLLO URBANO DE CENTRO DE POBLACIÓN DE SAN LUIS POTOSÍ, S.L.P., QUE EMITE ESTE INSTITUTO MUNICIPAL DE PLANEACIÓN.
(TRADUCCION MAZAHUA)

OCTUBRE 2020

Ordinaria octubre
AÑO 2020
Número 62
San Luis Potosí, S.L.P.
21 de octubre de 2020

Texe k'o o tsja'a kja ne tr'onu'kja yo jñiñi k'o jña'a jñatrjo k'o yo b'əpji kja Programa Municipal de Ordenamiento Territorial ñe Desarrollo Urbano kja San Luis Potosi, S.L.P. ñe ne Programa ne Desarrollo Urbano kja Centro ne Población a San Luis Potosi, S.L.P., k'o mi mbedye k'e Instituto Municipal ne Planeación, k'o mi unu'yo yo arkate k'o mi jña'a jñatrjo k'o b'ub'kja in jñiñi ñe ri jizhi texe yo medio electronico k'o ne jña'a jñangicha ñe ne jñatrjo, texe k'o mi jñaji k'o ne b'əpji k'o mi tsja'a ja mi mamu'kja ne ts'ijña'a 27 kja ne Ley de Consulta Indígena mbara ne tr'ajñiñi ñe jñiñi a San Luis Potosi.

B'əpji k'o o onkufi yo nte'e k'o jña'a jñatrjo

Kja o tsja'a k'o o onkufi yo nte'e, o kja'a na analisis cuantitativo ñe cualitativo k'o ne ts'ib'əpji k'o mi ne'e kja yo jñiñi jñatrjo, o tsja'a texe k'o mi ne'e ja ga kja'a ñe texe ne b'əpji k'o mi kja'a kja ne Programa Municipal kja Ordenamiento Territorial ñe Desarrollo Urbano a San Luis Potosi, S.L.P. nzakja kja ne Programa ne Desarrollo Urbano kja ne Centro de Población ne San Luis Potosi, S.L.P. Kja ne 271 k'o b'əpji, k'o mi mamu'yo nte'e ja ga kja'a ñe yo xiskuama k'o mi unu', 3 k'o 4 nte'e pes'i o mi ne'e nzakja:

- Texe yo b'əpji nzakja ndañi, s'ib'i ñe texe k'o mi kupaji texe yo pa'a (41.7%)
- Ri b'ub'na jo'o ñe ri nzhodu'kja ndañi (17%)
- Ñomun'ne ne conectividad (13.7%)

Yo naño b'əpji, k'o mi mamu'yo nte'e ja ga kja'a ñe yo xiskuama k'o mi unu'yo b'ub'na pəpji na jo'o kja o xipji a nru'bu'.

- Yo tr'angumu'na trji'i ngekua ra eñe yo ts'itr'ii (6.6%)
- Ja mi jñanrru'k'e ndañi (6.6%)
- Yo ngumu'(6.3%)
- Ja mi b'ub'yo pjiño, za'a, xijño ñe b'ipji k'añabu'(4.8%)
- Vulnerabilidad mbor yo riesgo (3.3%)

K'o mi texe o jñanrru'ne mi kja'a, o b'ub'kja texe ne 271 k'o yo nte'e ne'e, k'o o tsja'a na xiskuama, ne b'əpji ñe texe k'o o mamu'yo nte'e pa ra ətr'a'ne b'əpji kja mi xipji kja ne tr'onu'yo tsja'a a kjanu'.

Ətr'a'ndañi, zaka'ne s'ib'i kja ndañi, jaba'yo ts'ingumu'ne texe k'o kupaji texe ne pa'a:

K'o mi ətr'a'k'o yo jñiñi k'o jña'a jñatrjo, ne programa mi ñu'yo na jo'o ətr'a'ndañi, zaka'ne s'ib'i kja ndañi, jaba'yo ts'ingumu'ne texe k'o kupaji ngekua ra mimi na jo'o ñe ja ra b'ub'na ngekua yo nte'e ra tsja'a na jo'o texe ko ra ətr'a'texe ne pa'a. Ngeko mi mamu'ne "estrategia ngekua ra pəpji na jo'o texe ətr'a'ndañi, zaka'ne s'ib'i kja ndañi, jaba'yo ts'ingumu'ne k'o kupaji texe ne pa'a", k'o texe ne b'əpji ñe k'o pəpji, ri jyodu'ra kjogu'na jo'o texe yo nte'e ñe ri xipji ngekua ra pəpji pa ra kupaji texe k'o mi jaba'ngkua ra mimi na jo'o.

Kja 113 xiskuama, k'o o tsja'a na xiskuama, ne b'əpji ñe texe k'o o mamu'yo nte'e pa ra ətr'a'ne b'əpji, 46 ngeko mi kja'a kja ne linea de accion: "k'e sistema ne mbejñe, pa'a, k'o kja'a ñe ja ga kja'a na jo'o k'e nreje" ñe "zaka'ne s'ib'i kja ndañi". texe k'o o xipji na punkju', kja o so'o ra pəpji kja ne programa, so'o ra tsja'a pəpji na jo'o k'o chju'yo: Programa k'o ne zaka'ne s'ib'i ngekua ra nzhodu', ra kjogu'ne ra mimi na jo'o kja ne ndañi.

Ri b'ub'na jo'o ma ri ma'a nzhodu'kja ndañi:

Kja ne programa o kja'a na jo'o ngekua ra tsja'a ñe ra pəpji mbara k'e yo nte'e ri mimi na jo'o, ngekua o chju'yo "Ne b'əpji ngekua ra pəpji na punkju'mbara k'e yo nte'e ri mimi na jo'o ma ra mbedye", ri juodu'yo nte'e k'o na mbe'e k'o texe k'o ra ətr'a'kja trji'i ma o ma'a yo nte'e, ma o ma'a yo ts'itr'ii ra eñeji, mbara ra kjogu'ne ra nzhodu'na jo'o ñe ra tsja'a ne b'əpji k'o texe yo nte'e pa ra mimi na jo'o ñe na zo'o mi mafa'.

Kja 46 xiskuama, k'o o tsja'a na xiskuama, ne b'əpji ñe texe k'o o mamu'yo nte'e pa ra ətr'a'ne b'əpji mi kja'a kja ne linea de accion: "Ri b'ub'ufi na jo'o ma ra pedya kja in nzumu'ne a trji'i ma ra ma'a eñe yo ts'itr'ii.

A kjanu', ne Programa jyodu'ri jmuru'texe yo nte'e nzakja yo nte'e k'o mi jña'a jñatrjo nzakja o b'əpji kja ne "Programa k'u'na zezhi ma ra pedye kja nzumu'yo nte'e ma k'o nte'e dya na zezhi kja ndañi".

Ñomun'ne ne conectividad:

Kja o tsja'a yo jmuru'k'o yo nte'e k'o yo jñiñi k'u'jña'a jñatrjo, o mamu'k'e mi kupaji dadyo ndañi ngekua ra kjogu'k'e mbuntr'ezí ñe ma ra ñomun'na ma'a kja naño jñiñi. Ne programa para k'u'na jo'o ja ra kjogu'ma ri ma'a kja jñiñi ngekua ra ps'i texe k'o ri nestao k'o mi unu'k'e Centro de Población. Ne b'əpji o pes'i ñe ri pəpji na punkju'ngkua "ra ətr'a'na jo'o k'e jñiñi, ra kjogu'k'o na mbuntr'ezí, ngekua ne jñiñi ri ñu'yo na zo'o" k'o mi jyodu'ra kja'a ñe ra ətr'a'yo tr'ajñiñi, ndañi, s'ib'i ñe k'o so'o ra kjogu'ne ra ñomun', ra mimi na jo'o ñe ra ətr'a'ja ra pa'a yo nte'e k'o in chi'i pa ra eñeji na jo'o kja ndañi.

Ne programa o tsja'a k'o b'əpji na zezhi ñe na jo'o ma ra ñomun'k'o mi jñi'i b'əpji: ñomun'yo nte'e kja in jñiñi, ñomun'yo nte'e kja in jñiñi k'o na zezhi ñe ne ñomun'yo nte'e kja in jñiñi k'o me na jo'o ñe mi mafa'na punkju'. Kada na b'əpji o tsja'a ma ro ñanrru'k'o texe yo nte'e k'o ju'yo o dya ju'yo tr'opju'.

Kja 46 xiskuama, k'o o tsja'a na xiskuama, ne b'əpji ñe texe k'o o mamu'yo nte'e pa ra ətr'a'ne b'əpji, 25 mi b'ub'k'o ne b'əpji k'o mi so'o ra ətr'a'ne ñomun'yo nte'e kja in jñiñi, ñomun'yo nte'e kja in jñiñi k'o na zezhi.

Yo tr'angumu'na trji'i ngekua ra eñe yo ts'itr'ii:

Ne programa mi kja'a k'o 16 xiskuama, k'o o tsja'a na xiskuama, ne b'epji ñe texe k'o o mamu'yo nte'e k'o mimi kja jñiñi ri pes'i na equipamiento kja jñiñi k'o mi jyes'i ra jña'a jñatrjo, ri cheji, ñe ri jña'a k'o naño nte'e k'o jña'a jñatrjo, ñe ri so'o onku'k'o nestao yo nte'e.

O chju'ü ne "B'epji ngekua ra tsja'a na nojo k'e equipamiento kja jñiñi" k'o mi jyodu', ra p'epji ñe "ra a'ra'na jo'o k'e jñiñi, ra kjogu'k'o na mbuntr'ezí, ngekua ne jñiñi ri ñu'ü na zo'o" ñe ra b'extrjo k'e b'epji ñe ri tsja'a ngekua ra kjogu'texe yo servicios k'o yo nte'e kja ne Centro de Población. A kjanu', o tsja'a na p'epji k'o chju'ü "Ra jmuru'texe k'o o mamu'ra kjogu'na jo'o texe yo nte'e, kja yo tr'angumu' ja ra kjogu'nrese kja in jñiñi hasta kja tr'ajñiñi, ñe dya ri sat'e yo nte'e ñe ri jña'a na jo'o" k'e programa ra jyes'i ñe ra p'epji k'e texe yo nte'e k'o jña'a jñatrjo ri marti k'o texe nestao.

Ja mi jñanru'k'e ndañi

K'o ro a'ra'ne b'epji k'o yo jñiñi jñatrjo, ne programa xipji ra tsja'a ra jña'a jñatrjo k'o yo ts'itr'ii, k'o yo nrixu, ñe texe k'o a'ra'yo jñatrjo, k'o ne b'epji k'o chju'ü "Ri tsja'a texe k'o kja'a yo nte'e jñatrjo ñe ri p'epji na punkju'ngkua ra jñanru'na zo'o k'e ndañi". Kja ne 16 xiskuama k'o o unu', 14 k'e xiskuama o nestao ra pes'i ra tsja'a na trji'i ngekua ra eneji o ra b'ub'ufi na jo'o ñe ri tsja'a texe k'o a'ra'yo jñatrjo pa dya ra jyes'i ñe ra b'ezhi, ne 4 b'epji, o tsja'a ra paxu'texe ja ra b'ub'ufi ra eñeji texe yo nte'e. Ne programa mi p'epji k'o ne b'epji k'o chju'ü "Yo b'epji kja ts'ingumu'k'o o tsja'a yo nte'e jñatrjo" ñe k'o bextrjo ne b'epji nge k'o chju'ü "Ri p'epji na punkju'ne ri pjosu'na jo'o texe yo za'a, yo xijño, ne nreje, ne nrajma" k'o ne ts'ib'epji "K'e xiskuama texe k'o mi tsja'a kja jñiñi"

In nzumu'fi:

Ne programa o tsja'a ra b'epji "Ri p'epji na punkju'ngkua ra b'ub'ufi na jo'o kja jñiñi, ñe ra kjogu'k'o texe k'o mi kja'a" ñe k'e b'epji k'e jomu'"Ne b'epji na zezhi". Ne b'epji ri jyodu'dya ra te'e ñe dya ra b'ub'ufi na punkju'nte'e kja ne Centro de Población ngekua o mamu' ñe ri para k'e ri pjosu'k'e jomu'. Pa ra tsjaji, o tsja'a na ts'ib'epji k'e ri a'ra'na jo'o ñe na zezhi texe k'o ra tsja'a kja ne jomu'ne ra j'ab'a' yo ngumu', ja mi pes'i so'o ra kjogu'kja ne ts'ijuajmu'ngkua ra j'ab'a' yo ngumu'k'o mimi kja tr'ajñiñi.

Nge k'o mi tsja'a k'o ne programa k'o ne 17 xiskomu'k'e o nestao ra pes'i ra tsja'a na trji'i ngekua ra eneji o ra b'ub'ufi na jo'o ñe ri tsja'a texe k'o a'ra'yo jñatrjo, k'o ri p'epji k'o ñaño b'epji ngekua ra tsja'a na jo'o, nzakja k'e "Programa k'o unu'tr'opju'yo nte'e ngekua ra j'ab'a'yo ngumu'na zezhi, na zo'o ñe na nojo pa ra mimi k'o in b'edyi" ñe ne "Programa k'o unu'tr'opju'ra j'ab'a'yo ngumu' k'o yo nte'e k'u'dya ju'ü tropju'kja ne jñiñi k'o o mamu'" k'o o xits' ngekua pje ra kja'a pa ri pes'i na ngumu'k'o texe nestao na ngumu' na nojo, na zo'o ñe na zezhi k'o mi j'ab'a' mbo'o kja tr'ajñiñi.

Ja mi b'ub'ufi yo pjiño, za'a, xijño ñe b'ipji k'añabu'

Ne programa o tsja'a ra b'epji k'o yo jñiñi k'o jña'a jñatrjo ngekua ra pes'i na jo'o ra mimi ñe k'o ri pes'i na punkju'xijño, za'a, pjiño, nrañá, ngekua ra tsja'a na jo'o ne xoñijomu'pa ra mimi na jo'o ñe ri jñaji k'o naño nte'e ñe ri mimi na jo'o yo in b'edyi ñe k'o texe yo nte'e k'o b'ub'ufi kja jñiñi.

Kja ne 13 xiskuama k'o o unu', ñe k'o o mamu'yo nte'e kja ne b'epji, 10 nge k'o dya pes'i pjiño, xijño, za'a nge'xtrjo ne jomu'ne 3 k'o mi tsja'a b'ipji ñe k'añabu'. Ne xiskomu'ngkua ra p'epji ra tsja'a na jo'o ja ra b'ub'ufi yo pjiño, xijño, o tsja'a k'o ne "Estrategia pa ra pjosu'texe k'o ra tujmu'ne k'o texe mi mbedye kja ne jomu'" k'o mi pes'i na b'epji k'o chju'ü "Na ts'juajmu'ja ri b'ub'ufi yo pjiño, yo xijño, yo nrañá". Yo xiskomu'k'o mamu'ra pjosu'yo ndare k'o o ma'a echi yo k'añabu' ñe yo nreje k'o na xi'l, o tsja'a ne b'epji 3 "Ri tsja'a ra po'o nreje kja zapju'ne kja meje" k'o mi tsja'a ne b'epji "Ra chinspi ñe ra pjosu'texe ja mi po'o nreje o texe ja ri b'ub'ufi nreje", a kjanu' ne Programa o tsja'a ne b'epji k'o o mamu'ne Ndare Menb'onro: "Na punkju'ja mi k'aa yo pjiño, ne xijño kja ne ndare Santiago, Ndare Menb'onro".

Vulnerabilidad mbor yo riesgo:

K'o ne nte'e k'o mimi a jñiñi jñatrjo, ne programa xipji ngekua ra tsja'a na jo'o, ra p'epji ñe ra tsja'a na zezhi k'e instituciones ñe ra kja'a na jo'o, mitigación, ri b'ub'ufi ñe ne resilencia ngekua ra pes'i ra pjosu'yo nte'e ngekua ra tsja'a k'o dya na jo'o k'e xoñijomu'. Yo 9 xiskomu', k'o o mamu'yo nte'e ñe ja ga tsja'a ne b'epji, ngekua ra a'ra'ne ra kja'a na b'epji k'o chju'ü "Dya ri tsja'a na punkju'texe k'o kja'a ne xoñijomu'" ñe kja ne "B'epji ngekua ra tsja'a ne resilencia kja jñiñi", k'o mi a'ra', ri jyodu'ne dya ra kja'a na punkju'mal ne xoñijomu'ngku ra usaji na jo'o k'e jomu'ne ne xoñijomu'.

Yo xiskomu', k'o mi kja'a ne b'epji na jo'o, o p'epji k'o ne b'epji: "Ri jñanru'ja mi po'o na punkju'nreje kja ndañi kja ne Centro de Población" ñe ne "Programa ja ra jñanru'ja po'o nreje ñe ja na ñomu'na punkju'k'e jomu'".

A kjanu', ne programa p'epji na zezhi k'o tex k'o mi tsja'a, k'o ne Atas k'o dya najo'o mbara ne Tr'ajñiñi a San Luis Potosí ñe kja ne juajmu'k'o b'ub'ufi kja tr'ajñiñi, a kjanu'ri tsja'a na nojo k'e juajmu'k'o dya na jo'o ngekua so'o ra nru'ü k'e nte'e o ra b'ezhi k'e ngumu'.

Mtro. Fernando Torre Silva

Director General del Instituto Municipal de Planeación

RUBRICA